

“УХВАЛЕНО”
Рішенням ради школи
Кучерівського НВК
Протокол №____ від____
Голова ради школи
Козуб Н.І.

КОНЦЕПЦІЯ ШКОЛИ СПРИЯННЯ ЗДОРОВ'Ю

*КЗ Есманьської селищної ради «Кучерівського
навчально-виховного комплексу : загальноосвітня
школа І-ІІІ ступенів, дошкільний навчальний заклад
«Полісяночка»
Шосткинського району
Сумської області*

ВСТУП

У сучасному світі здійснення основних ідей модернізації освіти покликано підвищити якість освітнього процесу, забезпечити його доступність, зміцнити ті напрямки в його організації, змісті й педагогічних технологіях, які стають найбільш актуальними в сучасних умовах. Соціально-економічні й інші проблеми сучасного суспільства роблять актуальним висунення якісно нових вимог до результатів навчально-виховного процесу.

Однак низький рівень фізичного й психічного здоров'я дітей і молоді створює об'єктивні перешкоди на шляху ефективної модернізації української освіти, без чого неможливо вирішити назрілі соціальні й економічні проблеми, досягти випереджувального розвитку загальноосвітньої й професійної школи.

Організація роботи Кучерівського навчально-виховного комплексу як «Школи сприяння здоров'ю» опирається на той факт, що не певна сума знань визначають якість освіти, а здатність випускника в подальшому, дорослому житті адаптуватися до навколишньої дійсності. Відомо, що інтелектуальні здібності й можливості людини багато в чому визначаються його функціональним здоров'ям. Тобто крім того, що людина - істота соціальна, не можна забувати що, насамперед, людина істота - біологічна.

У світі безліч факторів, що впливають на здоров'я кожної людини: несприятлива, майже катастрофічна екологічна ситуація, низька санітарно-гігієнічна культура населення, дорожчання життя та ін. А здолати все це можуть лише знання, що стали б нормою життя, усвідомлені повсякденністю дій: фізичні вправи, загартовування організму, поведінка у різного роду ситуаціях. Адже соціальні й економічні фактори навколишнього середовища, у якому людина живе, росте, працює, проводить дозвілля, впливають на її здоров'я й на її сприйнятливність до хвороб.

1. Загальні положення

Школа сприяння здоров'ю є навчально-оздоровчим закладом, створеним з метою реалізації заходів щодо збереження та відновлення фізичного, морального здоров'я учнівської молоді. Правові засади функціонування ШСЗ визначені Конвенцією про права дитини, Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», Національною доктриною розвитку освіти, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, проектом Концепції «Загальнодержавної цільової соціальної програми «Формування здорового способу життя молоді України на 2013-2017 роки», «Основами законодавства України про охорону здоров'я» та іншими нормативно-правовими документами Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я.

Філософія школи - зростання у навчально-виховному процесі пріоритету загальнолюдських цінностей, гуманістичних домінант, спрямованість на здоровий спосіб життя на основі здоров'язберігаючої педагогіки.

Місія школи – створення комфортних умов для самореалізації та самовизначення особистості учня і вчителя відповідно до їх здібностей, інтересів та соціального замовлення суспільства; задоволення індивідуальних освітніх запитів учнів та формування в них розуміння власного “я” – соціального, психічного, духовного, фізичного – в умовах сучасності.

2. Мета і завдання Школи сприяння здоров'ю

Мета:

- спрямувати навчально-виховний процес на забезпечення зміцнення здоров'я учнів;

- скоординувати зусилля педагогічного та батьківського колективів на збереження та розвиток здоров'я учнів;
- формувати та розвивати культуру здоров'я серед учасників навчально-виховного процесу, організувати їх життєдіяльність на позиціях здорового способу життя;
- привернути увагу батьків та дітей до проблеми здоров'я;
- створити позитивний мікроклімат для формування здорової особистості;
- залучити учнів до активної творчої діяльності;
- формувати в учнів мотивацію здорового способу життя й свідомого ставлення до свого здоров'я і здоров'я інших.

Завдання:

- створення умов для формування позитивних якостей особистості в навчально-виховному процесі;
- пропагування здорового способу життя, залучення учнів та батьків до вирішення екологічних проблем суспільства;
- виховання свідомого ставлення дітей та підлітків до власного здоров'я та здоров'я інших людей;
- формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя;
- сприяння емоційному і соціальному розвитку кожної особистості, дозволяючи їй досягти й реалізувати весь свій потенціал здібностей і можливостей без будь-якої дискримінації;
- запобігання виникненню психологічних і соціальних проблем в учасників навчально-виховного процесу.

3. Принципи Концепції Школи сприяння здоров'ю

- гуманізація та демократизація (розвиток учнівського самоврядування, інформаційного середовища, забезпечення сприятливого психологічного клімату);
- модернізація (впровадження в навчально-виховний процес новітніх педагогічних та інформаційно-комунітативних технологій);
- перспективність (здійснення навчання і виховання відповідно до сучасних соціальних потреб);
- превентивності (запобігання шкідливим звичкам, вироблення несприйняття негативних впливів соціального оточення);
- варіативність (забезпечення альтернативності потреб у спілкуванні, задоволення духовних запитів особистості, розвитку її інтелектуальних та пізнавальних інтересів);
- природовідповідність (врахування вікових та індивідуальних особливостей учасників навчально-виховного процесу);
- взаємозв'язок (підтримка, розвиток національних традицій виховання здорової дитини, широке залучення батьків до цього процесу);
- пріоритетність (надання пріоритетності проблемі формування здорового способу життя дітей);
- послідовність (послідовне формування культури здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу).

4. Структурні компоненти Школи сприяння здоров'ю

- 1) Базовий освітньо-виховний компонент, що передбачає навчання, виховання і розвиток учнів під час вивчення предметів: основи здоров'я, фізична культура, біологія.
- 2) Позаурочний компонент ШСЗ передбачає заняття в гуртках, організацію і проведення різноманітних заходів по пропозанді здорового способу життя.

- 3) Робота з батьками передбачає проведення для них педагогічного лекторію, зборів, організації родинних свят, індивідуальних консультацій, тренінгів, тощо.
- 4) Науково-методична діяльність передбачає впровадження інноваційних педагогічних технологій.
- 5) Управлінська діяльність передбачає забезпечення принципів ШСД.

5. Форми і методи Школи сприяння здоров'ю

Серед форм і методів процесу формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя пріоритетна роль належить:

- інтерактивним технологіям;
- інноваційним технологіям;
- традиційним методам (бесіда, позитивний і негативний приклади, лекція, семінар, переконання, тощо);
- тренінгам;
- організація змістовного дозвілля.

Методи ШСЗ враховують вікові особливості дітей, а саме:

- для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку вихователь та вчитель здійснюють активну діяльність у життєвому просторі дитини: практичні заняття, фізичні вправи, дидактичні ігри, пошукову роботу;
  - здоров'я і краса;
  - про природу людини і статеve виховання (профілактика СНІДу, венеричних захворювань, раннього статевого життя підлітків);
  - сімейне життя, спадковість і здоров'я;
  - духовний світ людини, його вплив на здоров'я.

6. Умови реалізації концепції

Основними умова успішної реалізації концепції є:

❖ Створення збагаченого освітнього середовища, яке сприятиме:

- розвитку особистості дитини;
- виховання здорової дитини;
- педагогічній майстерності учителя;
- модернізації форм, методів і засобів навчально-виховного процесу;
- створенню умов для творчості;
- впровадження педагогіки співробітництва.

❖ Розвиток цілісної системи навчання і виховання, яка забезпечить виховання здорової, освіченої, самосвідомої дитини.

- Навчально-виховний комплекс – це простір життя дитини з дошкільного до старшого шкільного віку; тут вона не готується до життя, а повноцінно живе, і тому вся діяльність закладу повинна вибудовуватися так, щоб сприяти становленню особистості

Стратегічні питання, пов'язані з охороною та збереженням здоров'я учнів, пропагандою здорового способу життя, розглядає педагогічна рада навчального закладу.

Проблеми життєдіяльності шкільного колективу теж вирішують відповідні органи батьківського та учнівського самоврядування.

7. Матеріально-технічна база ШСЗ

Матеріально-технічна база ШСЗ складається з цінностей закладу, до якого вона належить. ШСЗ та його засновники прагнуть поліпшення матеріально-технічної бази, що сприяє поліпшенню фізичного, психічного, соціального та морального здоров'я учасників навчально-виховного процесу.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням ради школи
Кучерівського навчально-виховного
комплексу
Протокол №_____ від _____
Голова ради школи _____ Козуб Н.І.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ШКОЛУ СПРИЯННЯ
ЗДОРОВ'Ю

Вступ

Головна цінність суспільства – життя й здоров'я людини.

Діти – майбутнє кожної держави, перспективи її економічного, соціального та духовного розвитку.

Здоров'я було завжди головним чинником безпеки нації. Більшість свого часу учні проводять в школі, а тому необхідно створити такі умови в загальноосвітній школі, які забезпечували б не лише виховання високоосвіченої людини, а й збереження та примноження здоров'я кожного учня. Необхідно врахувати весь діапазон питань, пов'язаних із перебуванням не активність, превентивне виховання тощо). Основні принципи здорового способу життя повинні стати невід'ємною частиною переконань, емоцій та моралі не тільки учнів, вчителів та працівників школи, а й батьків учнів.

Рекомендації Ради Європи та рішення Мадридської конференції міністрів охорони здоров'я Європи зумовили створення Європейської мережі шкіл сприяння здоров'ю для активізації роботи з навчання здорового способу життя в загальноосвітніх школах країн Європи.

Завдання шкіл, що увійшли до Європейської мережі шкіл сприяння здоров'ю (ЄМШСЗ),- забезпечити здоровий спосіб життя всіх членів шкільного колективу за допомогою створення такого навколишнього середовища, яке сприяло б зміцненню здоров'я.

Кучерівський навчально-виховний комплекс в основі завдання у новому навчальному році вбачає у створенні Моделі навчального закладу

- Школи сприяння здоров'ю “Наше здоров'я - в наших руках”. Порядок створення моделі та діяльність навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю регламентується цим Положенням та Статутом.

1. Загальні вимоги

- 1.1. Положення про навчальний заклад – Школу сприяння здоров'ю визначає порядок створення, організацію оздоровчо – виховного процесу, регламентує *права та обов'язки* учасників.
- 1.2. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю – забезпечує умови та механізми реалізації педагогічної ідеї навчального закладу щодо сприяння здоров'ю, здійснює навчання і виховання в інтересах особи і суспільства, створює сприятливі умови для всебічного розвитку здорової особистості.
- 1.3. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю – у своїй діяльності керується Конвенцією про права дитини, Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», Національною доктриною розвитку освіти, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, проектом Концепції «Загальнодержавної цільової соціальної програми «Формування здорового способу життя молоді України на 2013-2017 роки», “Основами законодавства України про охорону здоров'я” та іншими нормативно-правовими документами Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я, основними вимогами щодо діяльності

навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю, цим Положенням та власним Статутом.

- 1.4. Головними цілями Школи сприяння здоров'ю є формування і розвиток фізично, психічно, соціально і морально здорової особистості зі стійкими переконаннями та системою знань про здоров'я і здоровий спосіб життя; створення умов для збереження і зміцнення здоров'я учнів є підготовка їх до суспільно значущого самоутвердження, самодостатності та самореалізації в дорослому житті.
- 1.5. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю – несе відповідальність за якість наукових знань про здоров'я та рівень формування здорового способу життя, відповідність форм, методів і засобів навчально-виховної роботи віковим, фізіологічним, психологічним особливостям учнів, вимогам щодо охорони їхнього життя і здоров'я.

2. Тип навчального закладу – Школа сприяння здоров'ю.

- 2.1. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю функціонує на базі Кучерівського навчально-виховного комплексу Шосткинського району Сумської області.
- 2.2. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю діє на підставі Статуту та даного Положення, яке затверджується спільними шкільними зборами вчителів, учнів та їхніх батьків.

3. Організація оздоровчо – освітнього процесу

- 3.1. Оздоровчо – освітній процес у навчальному закладі – Школі сприяння здоров'ю здійснюється відповідно до робочого плану і може бути його складовою. План затверджується педагогічною радою.

- 3.2. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю самостійно здійснює вибір форм, методів і засобів навчання та виховання в межах, визначених Законами України, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад та Статутом Кучерівського навчально-виховного комплексу.
- 3.3. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю знайомить учнів та їхніх батьків зі Статутом, правилами внутрішнього розпорядку, Моделлю навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю, іншими документами, які регламентують організацію оздоровчо – освітнього процесу.
- 3.4. З метою постійного контролю за здоров'ям дітей організовані щомісячні та щотижневі рейдові медогляди вихованців ДНЗ та щорічні медогляди учнів школи, заповнення листків здоров'я учнів школи.
- 3.5. Режим роботи, час на активний відпочинок та харчування встановлюються відповідно до педагогічних та санітарно – гігієнічних вимог, погоджуються з відділом освіти Глухівської РДА і районною СЕС, затверджуються директором школи.
- 3.6. Обсяг і зміст оздоровчо – освітніх заходів визначаються шкільним оргкомітетом, що є керівним органом навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю.

4. Учасники оздоровчо – освітнього процесу, їх права та обов'язки

- 4.1. Учасниками оздоровчо – освітнього процесу в навчальному закладі – Школі сприяння здоров'ю є: вихованці ДНЗ, учні, педагогічні працівники, бібліотекар, практичний психолог, працівники школи, батьки та представники громадськості.

- 4.2. Статус учасників оздоровчо – освітнього процесу визначається Статутом та Правилами внутрішнього розпорядку загальноосвітньої школи.
- 4.3. Права та обов'язки учасників оздоровчо – освітнього процесу закріплено в Статуті навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю.

5. Управління навчальним закладом – Школою сприяння здоров'ю.

- 5.1. Керівництво навчальним закладом – Школою сприяння здоров'ю здійснює директор Кучерівського навчально-виховного комплексу.
- 5.2. Директор забезпечує дотримання вимог до охорони життя і здоров'я учнів, створює необхідні умови для освіти та виховання учнів, їхньої участі в оздоровчо – освітніх заходах в позаурочний час: забезпечує дотримання санітарно – гігієнічних норм і техніки безпеки, спрямовує діяльність педагогічного колективу на запобігання вживанню учнями алкоголю та наркотиків, іншим шкідливим для здоров'я звичкам, контролює організацію харчування і медичного обслуговування учнів, превентивні заходи проти прояву насильства.
- 5.3. Вищим колегіальним органом самоврядування в навчальному закладі сприяння здоров'ю є загальні шкільні збори, які скликається раз на рік. Порядок скликання, повноваження, чисельний склад шкільних зборів визначається Статутом навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю.

- 5.4. Стратегічні питання, пов'язані з охороною та збереженням здоров'я учнів, формуванням здорового способу життя, розглядає педагогічна рада загальноосвітньої школи.
- 5.5. Проблеми життєдіяльності шкільного колективу вирішуються Радою школи, батьківським комітетом школи та вищим органом учнівського самоврядування.
- 5.6. Заступник директора з ВР (або вчитель фізичної культури, або вчитель основ здоров'я) є головою постійно діючого шкільного оргкомітету з питань формування культури здоров'я учнів, він несе відповідальність за напрямки роботи ШСЗ.

6. Матеріально – технічна база.

- 6.1. Матеріально – технічна база навчального закладу – Школи сприяння здоров'я складається з цінностей навчального закладу - Школи сприяння здоров'ю Кучерівського навчально-виховного комплексу. Заклад та його засновники прагнуть поліпшення матеріально – технічної бази, що сприяє покращенню фізичного, психічного, соціального та морального здоров'я учасників навчально – виховного процесу.

7. Громадські та міжнародні зв'язки

- 7.1. Участь навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю у регіональних, державних та міжнародних проектах, програмах, учнівських та вчительських обмінах здійснюється відповідно до законодавства.
- 7.2. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю має право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з навчальними закладами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями відповідно до законодавства.

- 7.3. Спостереження за діяльністю навчального закладу - Школи сприяння здоров'ю забезпечує - оргкомітет школи.

СТАТУТ

ШКОЛИ СПРИЯННЯ

ЗДОРОВ'Ю

УХВАЛЕНО
Рішенням ради школи
Кучерівського
навчально-виховного комплексу

Загальні положення.

Система навчального закладу – Школа сприяння здоров'ю повинна стати гнучкою, розчленованою, диференційованою, щоб чітко вловити, охопити і врахувати весь спектр створення та діяльності оздоровчо – освітнього процесу. Навчальний заклад – Школа сприяння здоров'ю забезпечує умови та механізми педагогічної ідеї навчального закладу щодо формування здоров'я, здійснює навчання і виховання в інтересах особи і суспільства, створює сприятливі умови для розвитку здорової особистості.

Керівництво навчальним закладом – Школою сприяння здоров'ю.

Керівництво навчальним закладом - Школою сприяння здоров'ю створює директор загальноосвітньої школи.

Вищим колегіальним органом самоврядування в навчальному закладі – Школі сприяння здоров'ю є загальні збори ради школи, які скликається один раз на рік.

Загальні збори затверджують Положення, Статут, Модель навчального закладу - Школи сприяння здоров'ю. Заслуховують звіт шкільного організаційного комітету про проведену за період між шкільними зборами роботу Школи сприяння здоров'ю.

Чисельний склад шкільних зборів визначається делегатами з числа учнів, вчителів, працівників школи, батьків, представників громадськості, медичних працівників, рекомендованих Радою школи.

В період між зборами головним органом самоврядування Школи сприяння здоров'ю є оргкомітет НВК з питань забезпечення здоров'я учнів, який обирається щорічно на зборах із числа учнів, батьків, вчителів та громадськості. Склад оргкомітету визначає напрямки роботи ШСЗ. Порядок скликання оргкомітету три рази на рік.

Стратегічні питання, пов'язані з охороною та збереженням здоров'я учнів, формуванням здорового способу життя, розглядає педагогічна рада навчального закладу.

Учасники оздоровчо – освітнього процесу, їх права та обов'язки.

Статус учасників оздоровчо – освітнього процесу визначається Статутом та правилами внутрішнього розпорядку Студенецького навчально-виховного комплексу, з якими знайомлять учнів, їх батьків та батьків вихованців ДНЗ.

Учасниками оздоровчо – освітнього процесу в навчальному закладі – Школі сприяння здоров'ю є: вихованці ДНЗ «Берізка», учні, педагогічні, технічні працівники, бібліотекар, психолог, батьки та інші представники громадськості.

Вчитель основ здоров'я, або фізичної культури є головою постійно діючого шкільного оргкомітету з питань формування культури здоров'я

учнів. Несе відповідальність згідно Положення про навчальний заклад – Школу сприяння здоров'ю.

Учні навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю мають права, визначені Положенням такого закладу.

Учні та вихованці ДНЗ зобов'язані: підвищувати рівень знань про здоров'я, дотримуватися норм здорового способу життя, підтримувати позитивний психологічний мікроклімат у колективі, в сім'ї та сприяти здоровим стосункам між вихованцями, учнями, педагогами, батьками та серед населення в цілому.

Педагогічний працівник та працівник школи має право: на сприятливі умови своєї педагогічної діяльності, підтримку адміністрації в інноваційній діяльності щодо формування здорового способу життя та культури здоров'я, на користування оздоровчо – спортивною базою для зміцнення власного здоров'я, вносити пропозиції керівництву щодо поліпшення оздоровчо – освітньої роботи.

Педагогічний працівник та працівник школи зобов'язаний: сприяти збереженню здоров'я учнів, формувати здоровий спосіб їх життя, створювати в навчальному закладі позитивний мікроклімат, надавати можливість розкрити найбільш повно свої фізичні, психічні та соціальні можливості, сприяти здоровим стосункам між вихованцями, учнями, педагогами та батьками, особистим прикладом утверджувати культуру взаємостосунків між учнями і колегами, виконувати Статут навчального закладу, правила внутрішнього розпорядку, постійно підвищувати рівень знань з питань гігієни, психології спілкування. Здійснювати соціально – правовий захист дітей та молоді.

Батьки вихованців та учнів мають право: обирати і бути обраними до органів самоврядування; звертатися до органів управління освітою, директора навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю і органів самоврядування з питань охорони і збереження здоров'я дітей; приймати рішення щодо участі дитини в оздоровчій діяльності

навчального закладу; брати участь у заходах, спрямованих на поліпшення організації оздоровчо – освітнього процесу, забезпечувати ефективно використання місцевих ресурсів для підтримки роботи Школи сприяння здоров'ю.

Батьки зобов'язані забезпечувати умови для збереження і зміцнення здоров'я дітей у сім'ї з тим, щоб процес формування культури здоров'я був безперервним, постійно дбати про фізичне, психічне і моральне здоров'я дітей, створювати належні умови для їхнього розвитку, активно впроваджувати ефективні технології збереження і зміцнення здоров'я, сприяти здоровим стосункам між учнями, педагогами, батьками.

Організація оздоровчо–освітнього процесу

Оздоровчо – освітній процес у навчальному закладі – Школі сприяння здоров'ю здійснюється відповідно до робочого плану і може бути його складовою. План затверджується педагогічною радою.

Умови організації оздоровчо – освітнього процесу обговорено в Положенні навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю.

Умови ефективного впливу і роботи навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю

Максимальність демократизму на стадії обговорення і прийняття рішень.

Усвідомлення учасниками оздоровчо – освітнього процесу вимог дисципліни і узгодження параметрів контролю в ході реалізації Моделі та плану роботи.

Взаємна координація і узгодження планів діяльності ще на стадії розроблення, а при необхідності, в ході реалізації затверджених планів.